

Jord- och skogsbruksministeriet i Finland
[kirjaamo\(at\)mmm.fi](mailto:kirjaamo(at)mmm.fi)
[orian.bondestam\(at\)mmm.fi](mailto:orian.bondestam(at)mmm.fi)

2018-09-12

Ref. Begäran om utlåtande om kommissionens förslag till fiskemöjligheter i Östersjön år 2019, (MMM2018-00578)

FINSK-SVENSKA GRÄNSÄLVSKOMMISSIONENS YTTRANDE OM EU-KOMMISSIONENS FÖRSLAG OM FISKEMÖJLIGHETER I ÖSTERSJÖN 2019 (MMM2018-00578)

Jord- och skogsbruksministeriet har 4 september begärt yttrande om EU-kommissionens förslag om fiskemöjligheter i Östersjön 2019 (Bryssel den 31.8.2018 COM(2018) 608 final). EU-kommissionens förslag till fiskekvot för Östersjön (delområden 22-31, huvudbassäng och Bottenviken) skulle vara 104 996 laxar, vilket motsvarar ökning på ca 15 procent jämfört med fiskekvoten för 2018 (91 132 laxar).

Den internationella havsforskningsinstitutet ICES konstaterar i sin vetenskapliga rådgivning för 2019, med hänvisning till fortsatt olagligt fiske och kraftigt ökad missrapportering av fångsterna i Östersjön, att kvoten i delområden 22-31 kunde under 2019 som högst vara 63 300 laxar. Det vore minskning på ca 30 procent jämfört med årets kvot. EU-kommissionens kvotförslag överstiger den vetenskapliga rådgivningen med 65 procent. Gränsälvscommissionen anser att den bedömning som ICES har gjort gällande fiskemöjligheter i Östersjön är utomordentligt bra motiverad.

Efter somrarnas 2018 och 2017 uppvandring kan konstateras att laxvandringen i Torne älv har mer än halverats från år 2016 och har legat kring 40 – 46 000 laxar (LUKEs laxräkning i Kattilakoski). Problemet med svampangrepp på laxen i våra älvar har ännu inte kartlagts fullt ut. Även om omfattningen har varit mindre under 2018 än föregående tre år finns stor anledning att vara försiktig. Även sjukdomen M74 har ökat under de senaste åren.

Den accelererande klimatförändringen har sin största påverkan i nordliga latituder, i området den för Östersjön viktiga Torneälvs laxen härstammar från. För att ge laxbeståndet möjlighet för återhämtning och resiliens att bemöta förändringarna i dess livsmiljö – i älvarna och i havet vid sidan av fiskeansträngningarna i Östersjön borde försiktighetsprincipen konsekvent leda beslutsfattande om nyttjande av laxbestånden.

Sverige arbetar fortfarande med att ställa om den nationella laxförvaltningen så att den blir mer älvspecifik. Syftet med omställningen är att värna de svagaste bestånden och möjliggöra att alla vildlaxälvar uppnår EU's förvaltningsmål om 75% smoltproduktion. En ökning av kvoten skulle avsevärt försvåra möjligheterna att nå EU's förvaltningsmål i samtliga vildlaxälvar.

Den omfattande felrapporteringen av lax i framförallt Polen fortgår och har till och med ökat under 2017. Detta medför att finns ytterligare anledning till att vara försiktig och inte öka kvoten av lax i Östersjön. Detta är en fråga som krävs omedelbara åtgärder från EU-kommissionen.

Gränsälvscommissionen bedömer att EU-kommissionens förslag att öka kvoten med 15 procent strider tydligt mot ICES vetenskapliga rådgivning och äventyrar långsiktig hållbar förvaltning av laxbestånden. Förslaget riskerar att medföra ett ohållbart fiske och leder till

sämre fångstmöjligheter i framtiden. Istället för att höja kvoten anser vi att EU-kommissionen bör följa forskarnas rådgivning fullt ut.

Gränsälvscommissionen uppmanar Finland och Sverige, som har gemensamt ansvar för den vilda Torneälvs laxen, att tydligt arbeta för hållbart laxfiske.

Till slut konstaterar gränsälvscommissionen åter igen att istället för att öka fiskekvoten på lax borde EU-kommissionen på allvar fokusera på åtgärder mot felrapportering av fångster, rikta tillräckliga resurser för spårbarhet av laxfångsterna samt effektivt motverka olagligt fiske i Östersjön.

Timo Jokelainen
ordförande

Johan Antti
viceordförande

Virve Sallialmi
sekreterare

FÖR KÄNNEDOM

Näringsdepartementet, Sverige
Havs- och vattenmyndigheten, Sverige
Statsrådet, Finland
Tornedalskommunerna